

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В КЛІВЛЕНДІ

Ч. 3.

ЛЕОНІД БАЧИНСЬКИЙ

ПЛАСТОВА БІБЛІОГРАФІЯ

ПЛАСТОВІ ВИДАННЯ В КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ Й ЧЕХІЇ

1923 — 1938 РР.

КЛІВЛЕНД, ОГАІО, С. Ш. А.

1959

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В КЛІВЛЕНДІ

Ч. 3.

ЛЕОНІД БАЧИНСЬКИЙ

ПЛАСТОВА БІБЛІОГРАФІЯ

ПЛАСТОВІ ВИДАННЯ В КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ Й ЧЕХІЇ

1923 — 1938 РР.

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО, С. Ш. А.

1 9 5 9

ВСТУПНЕ СЛОВО

Ніде правди діти, то наша пластова мемуаристика ще дуже слаба, слабими виявляються нині також публікації, що мали б допомагати писанню мемуарів, у формі друкованих бібліографічних оглядів або хоч написок, слабою є ще і акція за збиранням відповідного матеріалу, що паралельно з мемуаристикою та бібліографією наświetлювали б пройдений пластовий шлях, ставали певним ґрунтом для наукового вивчення історії Пласту.

Говоримо часто, часто і пишемо про "славний вількадесять-річний" шлях Пласту, згадуємо тут і пам визначні постаті пластунів, чи і пластунок, що велику нераз честь приносять не тільки самому Пластові, але і українському імені, але нам усе ще бракує граць, що всесторонньо, вичерпно інформували нас про ці речі. До того приходить ще і великий брак наших архівів, особливе тих, що відносяться до часів Пласту в давніших роках. Правда, їх забирали нам і нищили, або по своєму використовували різні окупанти наших земель, із якими наш Пласт стояв завжди в посередньому або і безпосередньому резистансі, але і запитаймося себе, чи ми часами і самі не занедбували тієї справи, не ставилися легко-важно до неї і то в таку пору, в таких обставинах, у яких для цієї справи можна було багато зробити?

Є справді гасло, яким часто послуговуються деякі соціологи: Наше минуле і майбутнє є дане в сучасному. Безперечно багато правди в ньому особливе для такої завжди сучасної організації, як Пласт. Ми завжди були і є "сучасною" організацією, що не сміє вже по своїй ідеології спочати ні на хвилину. Цей її динамізм не впливає тільки із динамічного наставлення групи фанатиків, але із тих заложень Пласту, що роблять його завжди потрібним, завжди необхідним просто, особливе в ділянці біжучого виховання молоді, але це не сміє з нас зняти обов'язку зробити також речі, які є конечні для росту організації такого формату, як Пласт. Є речі в Пласті, які мусять бути роблені рівночасно з тими справами, для яких Пласт діяв, діє і буде діяти, щоб правильно "наше минуле було дане в сучасному".

До таких то саме потрібних для вивчення нашого минулого відноситься и оця, на вид незначна дуже праця нашого відомого пластового діяча й публіциста професора Леоніда БАЧИНСЬКОГО під заголовком: "БІБЛІОГРАФІЯ ПЛАСТОВИХ ВИДАНЬ — Карпатська Україна й Чехословацчина", саме бібліографія з тих теренів діяння Пласту, де Пластові пришлося відіграти одну з рішальних ролей у вихованні нового, українсько свідомого, характерного жертвенного покоління, яке тепер, у час відзначування 15-ліття зриву Українського Закарпаття до волі, знову стає перед нашими очима в цілу цю височінь, зриву, що має історичне велике значення не тільки для Закарпатської України, але й для цілої української справи.

Можемо отже бути тільки вдячні для автора, що в своїх старших літах, в скупих годинах відпочинку по важкій фізичній зарібковій праці, по невеликій рівночасно й праці в біжучому житті Пласту й інших українських установах, найшов ще й снагу до... бібліографії. Бо бібліографічна праця — це може найбільш невдячна праця з усіх допоміжних історії наук, та ще при цілковитому майже браку упорядкованих архівів, коли на маленьку записочку треба витрачувати, так тут на вагу золота в США цінений час.

Наприкінці дозволимо собі висловити надію, що маленька оця, але так важна для Пласту праця проф. Бачинського Л. стане стимулом для других, що ми вже приступимо до вибирання всього того, що ми змогли виратувати з рідного краю в один пластовий архів, що всі ці пластуни, що мають і можуть сказати щось важного про Пласт в минулому, підуть слідами нестомимої праці нашого автора і не пожаліють свого дорогого часу й для зладження всіх тих матеріалів, що потрібні для того, щоб наше минуле **на л е ж н о** відбивалося в сучасному.

І з уваги саме на це, ми можемо всім нашим членам Пласту, зокрема тим, що свідомі ваги такої видань, поручити нашу книжку для поширення її не тільки серед Пласту, але й там, де науково, належно вивчається наше минуле не для теоретичних тільки залогень, але й саме для того, щоб наша дія в сучасному розвивалася краще, щоб минуле дісно ставало нам отвертою книжкою, з якої будемо черпати науку й певно також і духову снагу.

Боффало, 20 березня 1955.

СІРІЙ ЛЕВ

ВІД АВТОРА

Ще в Галичині я хотів уложити загальну бібліографію усіх видань Карпатської України, від часу її прилучення до ЧСР до трагічного закінчення самостійності в році 1939. Не було це тяжко зробити, бо я пильно збирав усе, що було видано і мав майже все у своїй бібліотеці, але в США це мені стало не під силу. З загальної бібліографії довелося перейти на одну лише її частину, а саме пластові видання.

Бібліографія пластових видань Карпатської України і пластових осередків у ЧСР: Прага і Ржевниці цікавила кількох любителів української книжки. Майже всі видання мали ще: інж.Е.Кульчицький, Д.Козицький та інші. Ніхто з нас тоді, коли мали в себе всі книжки й інші пластові видання, повної бібліографії не уложив. Ніхто не припускав, що прийде нова війна, а за нею масова еміграція з Рідних Земель і що майже всі збірки дістануться в інші руки.

Саме минуло 30 років від появи першої пластової публікації й це спонукало мене зафіксувати пластові видання з того часу. Та виявилось, що це складна справа. Сьогодні вже важко точно усталити, що й коли видано. Бібліографія, яку уложив Д.Козицький, а зредагував П.Зленко в лютому 1935 року неповна, а почасти й недокладна.

Я намагався уложити повну бібліографію пластових видань, маючи кожную публікацію в руках. Одначе й це мені не цілком вдалося виконати. Переписка з особами, які могли б допомогти мені в цій справі, не дала сподіваних успіхів. Лишилося до вибору або припинити розпочату працю, або списати те, що зможу, з надією доповнити її, як буде змога. Я вибрав останнє.

При опрацюванні цієї бібліографії прийшов мені з поміччю мій брат Євген із Женев, який зберіг ті пластові видання, що я переслав йому з Ужгороду. Інж. Е.Кульчицький доповнив точними даними деякі публікації.

Декілька книжок я знайшов у книгарнях Канади і США, деякими книжками покористувався з прилюдних американських бібліотек, одну книжку подарував мені пластун Б.Миколин, другу старий емігрант Осип Кочан з Джолиету, далі використав я бібліографію Д.Козицького, а найбільше допомогли мені мої записки про пластову літературу й каталог видань, що вийшов друком 1926 р. в Ужгороді.

Бібліографія обіймає час від 1923 по 1938 рік, з того найповніше з років 1923-1929, тобто шість літ, коли я був на Карпатській Україні й докладно знав увесь пластовий видавничий рух. До бібліографії ввійшли видання, що появилися на Карпатській Україні, в Празі та Ржевницах.

Найбільше пластових видань вийшло в роках 1923-1929. По 1929 році пластова видавництво на Карпатській Україні занепадає.

Бібліографія впорядкована дещо відмінно від міжнародної децимальної системи. Вона подана не за поазбучним прізвиськом авторів, а за роками появи видань. Майже до кожного видання подані короткі пояснення. Порядкові числа з лівого боку є ті, на які є покликання в тексті бібліографії. Інші цифри є лише для означення числа видань кожного розділу. Що використав я сам з автопсії, позначено зіркою. Наприкінці подано список авторів, редакторів, композиторів і малярів.

Щиро дякую всім вищезгаданим особам, що змогли мені уложити цю бібліографію, а також Вп.дир. В.Дорошенкові за прихильну оцінку моєї праці і Вп.проф. І.Коровицькому за його різні вказівки.

**МАТЕРІЯЛИ ДО ПЛАСТОВОЇ БІБЛІОГРАФІЇ
КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ й ЧСР 1923-1938 рр.**

З і с т а в л е н н я .

Всього видано на Карпатській Україні та ЧСР в роках 1923-1938 78 назв, а саме: книжок 38, каталогів 3, реклямних календарів 1, звідомлень 4, листівок 29*) і друкованих журналів 3.

З того на Карпатську Україну припадає 55 назв, а саме: книжок 35, каталогів 1, реклямних календарів 1, звідомлень 1, листівок 15 і друкованих журналів 2.

За змістом вони поділяються так:

В и д а н о :

	Карпатська Україна:	Прага:	Разом:
Бібліографій	1	2	3
Календарів	7	-	7
Педагогічних книжок	2	-	2
Організаційних	1	3	4
Пластових під- ручників	8	3	11
Музичних творів	3	-	3
Оповідань	11	-	11
Драматичних тво- рів	6	-	6
Листівок	14	14	28*)
Друкованих жур- налів	2	1	3
Р а з о м	55	23	78

Поділ на міжнародні групи подано окремо.

*) На одній листівці є ноти и вона дочислена до музичних творів.

Всі книжки мали приблизно 1700 сторінок. Розмір книжок (формат) був різний, переважно 140x200 і 100x140 мм. Авторів було 27, з того 14 емігрантів, решта чужинці, яких твори були перекладені (С.Томсен, З.Лагерлеф, С.Гедін) та інті. Редакторів було 6, з того 3 українців. Перекладачів 9, композиторів 6 і малярів 4. Список їх подано окремо. (Див. стор. 16)

Видавництв було 9, (Див. стор. 12). Друкарень було 7, з того три українські в Ужгороді: "Свобода", "Унію" і оо.Василіян. Крім видань у Празі все друковано в українських друкарнях, з винятком трьох книжок (числа 5, 19, 25). Наші друкарні не мали добре вишколеного персоналу й оперували невеликим вибором черенок. Машини були плоскі, набір руками. Папір у виданнях Карпатської України був деревний, різної якості, а часом і барви. В тих роках паперу в ЧСР була обмежена кількість і на Карпатську Україну вислався він найгіршої якості.

Видання в Празі були далеко кращими, на гарному і навіть крейдяному папері. До таких видань належать книжки під числами 24, 25, 26.

Майже все було друковане. Циклостилевих видань було 6, (числа 2, 3, 14, 15, 16, 27). Це реклями, каталоги, статuti й под. Лише одна невеличка брошура на 25 сторінок вийшла в Мукачеві в 1928 році циклостилевим способом (число 27).

Всі книжки, крім двох (числа 20, 22), мали обгортку. Кліші до ілюстрацій виготовлено з оригінальних праць малярів О.Бокшяя й В.Петрука. Деякі кліші випозичалися в Празі. Мова й правопис були різні. Автори й видавці сперечалися як писати те чи інше слово. Коректу робили досвідчені особи, але й між ними не було однозначності. Друкарських помилок було небагато.

Поява українською мовою 38 книжок, які здебільшого були у всіх шкільних бібліотеках Карпатської України, була явищем дуже корисним. Пластові видання відіграли велику роль в пробудженні Карпатської України.

П р а в о п и с в и д а н ь.

В роках 1923-1929 на Карпатській Україні велася завзята мовно-правописна боротьба, що часто мала надто-гострі форми. Щоб припинити цей хаос*) у школах, уряд затвердив граматику проф. др. Ів. Панкевича. Правопис був етимологічний, з б і м. Граматика др. Панкевича була компромісова, вона не задоволити ані українців, ані табір москофілів о.Сабова та інших "твердих" русинів. Етимологічного правопису мусіли придержуватися в школах і вживати його при виданні книжок, якщо видавці хотіли, щоб книжка була допущена до шкільних бібліотек і закуплена Шкільним Відділом (Кураторією).

Книжки Пласту, Просвіти, Педагогічного Товариства та інших установ виходили переважно етимологічним правописом. Книжка на Карпатській Україні тоді розходила дуже мало. Ніяке видавництво не могло б існувати, якщо б їхніх книжок не замовляли для шкільних бібліотек. Шкільний Відділ замовляв 600-650 книжок. Для народних шкіл це робив реферат народного шкільництва, що його очолював Юліян Ревай-українець, а для горожанських шкіл (вищі початкові школи) - реферат тих шкіл, де був чех - Северин Бочек, прихильник українців. Книжки, які не надавалися до шкільних бібліотек, або не раховано на їх замовлення, або мали два видання, видавалися фонетичним правописом. На Карпатській Україні вийшло тим правописом 6 книжок (числа 8, 9, 12, 21, 27, 30). В Празі всі книжки виходили фонетичним правописом, крім трох, що їх видав Лавров, а саме: О.Вахнянин "Пластовый календарь на 1924 р." і його ж "Пластовым шляхом за красою життя" та Черкасенка "Вечірний гість". Ці книжки були закуплені для шкільних бібліотек Карпатської України.

**) Осць зразки мови на Карпатській Україні в тих роках.*

- 1) *Напис лікарського кабінету: "ЗУБЬ ВИНУТЬ - ЗУБЬ НАПОВНИТЬ - ЗУБОТВОРЕНИЕ.*
- 2) *"НАШУ РЕДАКЦІЙНУ МАТЕРІЮ ДОДАВАЮДИ ПОЛІТИКИ" т.зн. Політики, що подають матеріал до нашої редакції.*
- 3) *ПАРАДНА БАБА - повітуха.*
- 4) *НА ПРАВО ОБХОДИ, НА ЛЬВО ПЕРЕБИГАЙ - правила комунікації на шляхах.*

С п і в р о б і т н и к и .

- Балицький Фердинанд - учитель горожанської школи в Ужгороді, перекладач, прихильник Пласту.
- Бачинський Леонід - проф. гімназії в Ужгороді, Командант Пласту Карпатські України.
- Вокшай Осип - проф. гімназії в Ужгороді, маляр.
- Вахнянин Остап - проф. гімназії в Ужгороді, передтим член капелі Кошиця, визначний пластовий діяч, трагічно згинув в Ужгороді 1924 р.
- Григоріїв Мирослав - пластун сеніор, маляр і видавець пластових карток.
- Дуб - Заклинський Богдан - народний учитель у В. Бучкові, визначний пластовий робітник.
- Клен - Комаринський Володимир - ст. пластун у Празі, перекладач і дописувач до "Пластуна".
- Кобза - Біличенко Михайло - урядник банку, пластовий режисер.
- Козицький Данило - видавець пластової літератури в Празі, визначний пластовий діяч.
- Лацанич Юрій - учень торговельної академії, перекладач.
- Петрук Василь - гуцул, маляр із Моравської Острави, тепер скиталець у Німеччині.
- Парзижекова - українка з Полтавщини, жінка чеха директора горожанської школи в Ужгороді. Її переклад "Малпа Йинни" є найгірший.
- Пешек Вожетех - др. прав, син шкільного куратора, ідейний пластун і прихильник українців. Користаючи з впливів батька прислужився у виданні пластових книжок і журналу.

Ревай Юліян - референт народного шкільництва,
по 1939 році редактор "Пластуна",
пізніше міністер Карпатської Укра-
їни.

Сереній др. - маляр, редактор малярської час-
тини "Пластуна".

Черкасенко Спиридон - відомий поет і драма-
тург, жив в Ужгороді на вул. Бер-
чення. Праці на замовлення виго-
товляв дуже дбайливо, писав калі-
графічно, за кожну працю одержував
гононар.

Шепель Яків - ст. пластун у Празі.

Я.Ярославенко - Вінцковський - інженер зі
Львова, композитор.

ПЛАСТОВІ ВИДАВНИЦТВА.

"ВАТРА". Фактично на Карпатській Україні існу-
вало тільки одне зареєстроване пластове видавни-
цтво "ВАТРА" в Ужгороді. Городський Нотарський
Уряд в Ужгороді видав: "ПОТВЕРДЖЕННЯ ОГОЛОШЕННЯ РЕМЕ-
СЛА" під ч.11238 на "имя и бываня оголошателя" Ле-
онида Бачинського вул. Берчення ч.92 книгарня і ви-
давництво під фірмою "ВАТРА". Друк двомовний, а ви-
повнення лише в чеській мові. Видання "ВАТРИ"
подані на стор.11.

Крім того було кілька видавців, які під різни-
ми фірмами або під власним іменем видавали пласто-
ву літературу.

"ПЛАСТУН". Під цією фірмою часопису в Ужгороді
видав у 1923 році Остап Вахнянин брошурку: "ПЛАСТ",
а др.Божетсха Петсха низку перекладів з чеської мо-
ви, як Сетона Томсена: "Оповѣданя", "Дух лѣсу", йо-
го ж "Лицарѣ таборового огню" й інші.

"ЖУПНА ПЛАСТОВА УПРАВА" це була офіційна назва
Пласту-Скавтіngu на Карпатській Україні. Управа об-
єднувала пластові організації українців, чехів, ма-
дляр і жидів, під зверхнім проводом віце-губернатора
А. Розсипаля. Фактично ця фірма спочатку вживалася
самостійно, а пізніше з доповненням "ВАТРА". Вживаю-

чи цю фірму, була краща спроможність щось видати і мати збут пластової літератури.

"УКРАЇНСЬКИЙ ПЛАСТ" - Пластове Товариство в Празі. Фірма видань Д. Козицького, яке назовні виступало під іменем його дружини Наталії (Прага-Віногради, вул.Ходська 16). Товариство видало: 1/ Д.Козицький "Пластовий впоряд" 1934 р., 2/ Д.Козицький: "Як таборувати", того ж року, 3/ Д.Козицький-П.Зленко: "Матеріяли до української пластової літератури" (циклостиль) 1935 р. і 4/ Л.Вачинський: "Сліди" 1938 р. Видання під числами 2, 3, 3а, 15, 16, 24, 25, 26, 52, 53.

"СУПЕ" (Союз Українських Пластунів Емігрантів) у Празі. Видавав пластові картки в 1931 і 1932 роках. Видання під числом: 49 і преса в Празі.

С.ЛАВРОВ Прага. Приватне видавництво одного росянина, який видав: О.Вахнянин "Пластовий календарець на 1924", його ж "Пластовим шляхом за красою життя" та Черкасенка "Вечірній гість". Видання під числами 4, 18, 43.

М.ГРИГОРІІВ Ужгород. Видавець пластових варток у 1933 р. Видання під числами 51.

СЕКРЕТАРІАТ КПС в Мукачеві видав на циклостилі ч. 27.

ТИСА Ужгород. Видавництво О. Вахнянина. Ч. 17.

Видання видавництва "ВАТРА" в Ужгороді.

В журналі "ПЛАСТУН - SKAUT" за листопад 1929 року, ч.2. подано список пластової бібліотеки і позначено видання "Ватри".

Ці числа, крім 1-4 були вміщені на всіх виданнях того видавництва.

"ВАТРА" Рік
число:

Н а з в а :

- 1 1924 "200 лѣтний пластовый календар на 1929 р."
- 2 1925 "Чудо св.Миколая" - С.Черкасенка
- 3 "Пластовый календар" на рѣк 1926"
- 4 "Свято свободы. Лѣбуша в таборѣ" - С.Черкасенка (прізвища не подано)
- 5 1926 "Оповѣданя" (Дикый кот і др.) Т.Сетона
- 6 "Порадник пластуна" - Л.Бачинського
- 7 "Малпа Йинни" - Т.Сетона
- 8 "Старый борсук" - Т.Сетона
- 9 "Старенька мати. Пес и лось" - З.Лягерлеф
- 10 "Доля медведицѣ" - В.Гульберта
- 11 "Подорож по Тибету" - С.Гедина
- 12 "Пластунки" - Губалика
- 13 "Пластова бібліотека" Каталог видань
- 14 "Одривный календар на 1927 рок"
- 15 "Отруйнѣ гадины" - Л.Бачинського
- 16 "Оповѣданя з природи" Збірна праця
- 17 1927 Серія пластових карток
- 18 "Пластовый календар" на рік 1928
- 19 1928 "Пластовый спѣваник" Дуб-Кобза. 2 видання етим. і фонетикою
- 20 "Правила доброго поведеня" - Л.Бачинського. 2 видання етим. і фонетикою
- 21 "Вовченята и лисички" - Л.Бачинського
- 22 "Основи Пласту" Пластові помічення і спостереження. - Л.Бачинського
- 23 "Пластовый календар на рік 1929
- 24 1929 "Нашѣ пластовѣ таборы"
- 25 "13 листівок видано в 1927 році. Див. 48

ПОДІЛ ВИДАНЬ.

В роках 1923-1938 вийшло на Карпатській Україні та ЧСР 78 публікацій. Вони поділяються:

	КАРПАТСЬКА УКРАЇНА:					ПРАГА:				РАЗОМ:			
	РАЗОМ	Книги	Каталоги	Зайомлені	Листівок	Журнали	РАЗОМ	Книги	Зайомлені	Листівок	Журнали	ЦІЛІСТЬ	
ЗАГАЛЬНІ ПРАЦІ:													
Книгознавство, бібліографія	1		1			2		2				3	
Календарі	7	6	1									7	
СУСПІЛЬНЕ ЗНАННЯ:													
Навчання, вихо- вання, педагогія	2	2										2	
Організація	1			1		3		3				4	
ПРАКТИЧНЕ ЗНАННЯ:													
Підручники	8	8				3	3					11	
МИСТЕЦТВО, ЗМАГ:													
Музика, спів	3	2			1							3	
ЛІТЕРАТУРА:													
Оповідання	11	11										11	
Драми, п'єси	6	6										6	
ЛИСТІВКИ	14			14		14			14			28	
ПРЕСА:	2				2	1					1	3	
РАЗОМ:	55	35	2	1	15	2	23	3	2	3	14	1	78
% відношення	70	92	33	25	52	67	30	8	67	65	48	33	100

Джерела й література.

На підставі видань - власність автора:

1. 2. 3а. 5. 11. 12. 15, 16. 18. 19. 21. 24. 25. 26.
29. 34. 35. 36. 37. 40. 43. 57. 59. 61. 65.

На підставі моїх записок, без точного подання всіх потрібних даних:

4. 7. 9. 17. 20. 28. 31. 32. 33. 38. 39. 41. 42. 44. 45.
46. 47.

Подав інж. Е. Кульчицький, з власної збірки:

6. 8. 14. 22. 23. 27. 30. і деякі пражські циклостилеві видання.

Із збірок О. Чочана з Желту Ілл.:

2. 51. 52. 53. і деяку пресу.

"Матеріали до бібліографії української пластової літератури", склав Д. Зозицький, зредагував П. Зленко:

3. 10. 13. 48. 49. 50. 54 - 65 включно.

А в т о р и к н и ж о к (з а а з б у к о ю)

Вачинський Л.	1. 5. 6. 7. 8. 9. 11. 12. 13. 19.
20. 21. 23. 26. 34. 40. 41.
Біличенко М. (М.Кобза)	29. 30.
Брем	34. 40.
Вахнянин О.	4. 17. 18.
Вурста М.	29. 30.
Ворон А.	10.
Гедин С.	39. 41.
Губалек К.	41, 47.
Гульберт В.	38. 41.
Ємець В.	29. 30

Заклинський В. (Дуб В.)	29. 30.
Зленко П.	2.
Козицький Д.	3. За. 15. 16. 24. 25.
Кониський О.	29. 30.
Ледерер С.	40. 41.
Лепкий В.	29. 30.
Лягерлеф З.	37. 41.
Малицька Ч.	29. 30.
Петек В.	32.
Павловський	40. 41.
Пап С.	27.
Новак Й.	22.
Лідгірянкa М.	29. 30.
Томсен С.	31. 33. 34. 35. 36. 41.
Устіянович М.	29, 30.
Черкасенко С.	28. 42. 43. 44. 45. 46.
Шепель Я.	10.

Редактори

Вачинський Л.	56. 57. 58. 59. 60. і видання пластових книжок та карток.
Ворон А.	64. 65.
Петек В.	56. 57.
Ревай Ю.	60. 61 і відповідальний редактор.
Сереній Ф. д-р	56, 57.
Петратко С.	62.

Перекладачі

Вачинський Л.	22. 39.
Валицький Ф.	34.
Верес О.	33.

Заклинський В.	37. 47.
Клен В.	32.
Лацанич Ю.	36.
Парзижєкова	35.
Сірий М.	31. 33.
Черкасенко С.	31.

Композитори

Купчинський Роман	29.30.
Лепкий Л.	29.30.
Демуцький	29.30.
Січинський Л.	29.30.
Підм. М.	29.30.
Чабанюк В.	29.30.
Жиць В.	29.30.
Лрослаєнко Л.	28.29.30.

Всі вони є композиторами пісень
у пластовому співаннику.

М а л я р і

Воклай О.	11.12.29.30.31.32.33.42.43.
48. 54-57.
Григоріїв М.	51.52.
Петрук В.	11. 12.
Масюгин В.	53.
Бутович М.	24. 25.

В и д а в н и ц т в а

Що вони видали?

"В а т р а" - "Жупна Пластова Управа": 1. 5. 6. 7. 8. 9. 11. 12. 1
20. 21. 23. 29. 30. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40, 41.
46. 47. 48.

Жупа Союзу Пластунок в ЧСР: 13.

"П л а с т у н" (О.Вахнянин, В.Лешек, А.Ворон, Я.Шепель):
10. 22. 28. 31. 32. 33. 42. 44. 54. 55. 56. 57.
58 - 65 включно.

С. У. П. Е.: 14. 49. 50. 66.

"У к р а ї н с ь к и й П л а с т": 2. 3. 3 а. 15. 16. 24. 25. 26.
52. 53.

Секретаріят Ч.П.С.: 27.

Григоріїв Мирослав: 51.

Лавров С.: 4. 18. 43.

"Т и с а": 17.

З А Г А Л Ь Н І П Р А Ц І

К н и г о з н а в с т в о - б і б л і о г р а ф і я :

1926 рік.

1. П л а с т о в а Б і б л і о т е к а. Чижки для плас
тунів и шк. молодежи. 1923-1924-1925-1926. Каталог
Ужгород 1926 (157 x 237 мм). Стор. 8. Образків 10.
Пластове видавництво "В а т р а". Ужгород, Другета
ул. ч. 31. Л. Вачинський. Друкарня "Унію" в Ужгоро
ді. Наклад 6000 прим. Без обгортки. Етимологічний
правопис.

1935 рік.

2. Матеріяли до бібліографії української пластової літератури. Склав сктм. Д. Козицький, зредагував П. Зленко. Прага 1935. Стор. 24. (210x300). Наклад 100 прим. Видання "Український Пласт" у Празі. Цикльостиль. Фонет. видання.

Примітка: Видано з нагоди виставки пластових видань у Празі 23-24 лютого 1935 р., влаштованої видавництвом "Український Пласт".

1936 рік.

3. Л е т ю ч к а про видання Товариства "Український Пласт" у Празі. Цикльостиль. Фонетичний правопис.

1938 рік.

- 3а. 4. Л е т ю ч к а про видання Т-ва "Український Пласт" у Празі до 1938 р. Найбільше присвячена книжці "Як таборувати" і поштівкам. Стор. 4. Формат (128x185). Прага 1938 р. Друкарня не зазначена. На першій сторінці фотознімка видань видавництва.

К а л е н д а р і:

1923 рік.

4. 1. Пластовий календарець на 1924 р. Уложив Остап Вахнянин. Прага 1923 р. Накладом книгарні С. Лаврова. Стор. 32. Ціна кч. 2.

1924 рік.

5. 2. 200 Лётный Пластовый календарь на 1925. Рочник 2. Ужгород 1924. (100x165). Сторін 48+4. Уложив Леонид Вачинський, провідник Пласту при держ. торгов. академії в Ужгороді. Ціна кч. 3. Образків 9. Наклад 1500. Державна печатня в Ужгороді. *Примітка: На кожному календарі була виправлена ціна на 4 кч і це була дійсна продажна ціна. Це було перше видання видавництва "В а т р а". Так зазначалося в пізніших каталогах В-ва "Ватра".*

1925 рік.

6. 3. Пластовый календарь на рок 1926. Роч. III. Пластова бібліотека под редакцією Леоніда Вачинського, члена Головної Пластової Управи Подкарп. Руси. Число 3. Ужгород 1925. (103x141). Сторін 96

+11 стор. "Спис и цѣнник книжок для дѣтей и молоджи", +5 сторін рецензій-реклам + 16 сторін чистих. Накладом Жупнової Пластової Управи. 2500 прим. Ціна кч 4. Друкарня Акціонерного Товариства "Унію" в Ужгороді.

1926 рік.

7. 4. Одрывний календар на рік 1927. Уложив і видав Леонид Вачинський. (64x97). Ціна кч. 3. Наклад 500 прим. Пластова бібліотека ч:14.

Примітка: 1) Цей календар роздавався переважно безплатно.

2) Табличка (225x305) для календаря з рекламою видань В-ва "Ватра" і фотознімком прогульки ужгородських пластунів до Морського Ока.

1927 рік.

8. 5. Пластовий календар на 1928 рік. Річник V. Пластова бібліотека під редакцією Л. Вачинського. Число 18. Ужгород 1927 р. (87x117) Стор. 52+12 стор. чистих. Обр. 2. Ціна кч 2. Наклад 2000 прим. Друкарня оо.Василія в Ужгороді. На стор. 1 ще додано: Уложив Леонид Вачинський, член головної пластової управи. Видавництво "Ватра" 1927.

Примітка: Правопис фонетичний. В календарі уміщений пластовий гімн У.П.Уладу "Цвіт України і краса". Однак тому, що на Карпатській Україні офіційно було заборонено уживати слово Україна, тим більше в публікаціях, видавець мусів опустити букву "У" в слові УКРАЇНА. Все ж таки це наразило видавця на цілий ряд неприємностей з боку поліції й гострих нападів у чеській пресі.

1928 рік.

9. 6. Пластовий календар на рік 1929. Уложив скавтмастер Леонид Вачинський. Ужгород 1928. Стор. 32. (95x130). Ціна кч 1.50. Річ. VI. Видав. "Ватра". Друкарня "Унію" в Ужгороді.

1934 рік.

10. 7. Календар пластуна на рік 1935. Уложили Ворон Андрій і Шепель Яків. Стор. 38 (75x115) Севлюш. Ціна кч 2. Друкарня Ігната Рота.

СУСПІЛЬНІ ЗНАННЯ

Навчання, виховання.

Педагогія.

1928 рік.

1. 1. Вачинський Леонид: Правила доброго поведення. Для школьно́ї молоді. Ужгород 1928. (150x220), стор. 120 з 37 малюнками арт. мал. В. Петрука і др. Видавництво "Ватра" Ужгород. Ч. 20. Ціна 12 кч. Друкарня оо. Василіян в Ужгороді.

Примітка: Присвячена дир. іімн. в Ужгороді А. Аліськевичеві, з нагоди його 35-літньої педагогічної діяльності. Портрет і життєпис. Видано етимологією.

2. 2. Як вище. Друге видання без змін. Правопис фонетичний. Опущено життєпис і фотографію дир. А. Аліськевича.

Примітка: В році 1935 в Перемишлі вийшло з видання цієї книжки, накладом п. Куриленко, значно доповнене і з зміненою назвою: "Добре поведення". Розмір децю менший, правопис фонетичний. Окладка арт. мал. Стельжешук. Ця книжка є в бібліотеці міста Клівленд.

Організація.

1926 рік.

3. 1. З вѣт дѣяльности Головноѣ Пластовоѣ Управы Подкарп. Руси. (Жупа Союзу Пластунов ЧСР) За 1925, рок. Vyročni zprava Svazu skautu Podkarpatské Rusi za rok 1925. Podkarpatska Rusz szerkeszszövetségének évi jelentése az 1925 évről. Ужгород. Видання Жупно́ї Пластово́ї Управи в Ужгороді́ під управою бр. Л. Вачинського 1926 р. Стор. 18 (230x308). У трьох мовах.

4. 2. Статут Українських Пластунів(-ок). Прага. 21.V.1931 (211x337). Стор.4. Без окладинки. Циклостиль.

Примітка: Крім цього є ще інше видання цього ж статуту на 3 сторінках, без дати. Решта як угорі.

15. 3. С т а т у т Товариства "Український Пласт" у Празі, Прага 25.4.1935. (210x295) Стор.4. Наклад 100 прим. Циклостилеве видання без окладки.

1936 рік.

16. 4. Т о в а р и с т в о "Український Пласт" у Празі. Звіт за час від 29.1.1934 до 31.1.1936. Голова Т-ва Н. Чозицька. Прага 1936. Стор. 6. (210x295) Циклостилеве видання, без окладки.

П Р И К Л А Д Н І З Н А Н Н Я

П л а с т - п і д р у ч н и к и .

1923 рік.

17. 1. Вахнянин Остап: "П Л А С Т" Історія Пласту Ужгород 1923. Стор 16. (110x149). Видавництво "Т са".

1924 рік.

18. 2. Вахнянин Остап: "ПЛАСТОВИМ ШЛЯХОМ ЗА КРАСОЮ ЖИТТЯ. Прага 1924. Накладом книгарні С.Лаврова. Прага II. Карлова пл.6. Стор 125(135x185) Образків 36. Ціна 8 кч. Державна друкарня в Празі. Правопис етимологічний.

Примітки: 1. Перед смертю О.Вахнянин дав авторів цього покажчика до перегляду свій рукоп. За пару днів, зразу по трагічній смерті О.В. д 31.8.1924 р. рукопис перебрала п.В.Іванова і сла його до друку книгарні С.Лаврова в Празі. І Лаврів нічого спільного не має з Лавровим—Сіри Ю.Тищенком.

2. Передмова підписана "Подкарпатська Жупа (юзу Пластунів Ч.С.Р." в двох мовах: українській і чеській. Нам нічого не відомо про таку пересву. Зроблена вона в Празі. Також не відомо, чи видання цієї книжки було підготовлено з містоу чальником Союзу Пластунів ЧСР для Подк.Руси Йосифом Пешком.

3. В тексті книжки уміщені портрети: Т.Г.Масрика — президента ЧСР., А.Б.Свойсика — начальника скаута ЧСР, Алиси Масарикової, Йосифа Пешки — шкільного референта і президента міністрів і тли.

4. На стор. 104—113 уміщена стаття Михайла Лигорської: "Поученя о збираню лъчицих рості

4. На стор. 104-118 уміщена стаття Михайла Велигорського: "Поученя о збираню личинних ро-стин".

5. Наприкінці книжки уміщений портрет і по-даний короткий життєпис б.п. Остапа Вахнянина ст.п.л. В. Комаринського (стор. 123-125).

1926 рік.

19. 3. Вачинський Л. (еонид): ПОРАДНИК ПЛАСТУНА. Поділ матеріалу до 1-го пл. испыту. Ужгород 1926. Стор. 8. (142x212). Пластова бібліотека під редакцією Л. Вачинського. Число 6. Наклад 500 прим. Ціна 0.95 кч. Видання Жупноб Пластоваб Управы в Ужгородб. Державна друкарня в Ужгородб.

Примітка: Є це відбитка з журналу "Пластун - Дняк - Черкес", що його друковано в державній чеській друкарні. Без титулового листка.

1928 рік.

20. 4. Вачинський Леонид: ВОВЧЕНЯТА И ЛИСИЧКИ. Інструкція для організації гуртков наших наймо-лодших (от 8 - 12 лѣт). Одбитка з "Учителя", прилога "Урядового Вѣсника" Школьного Отдѣлу Цивильноб Управы Подкарпатской Руси. Ужгород, 1928 р., Стор. 16. (157x237). Образків 7. Без окладинки. Пластова бібліотека видавництва "Ва-тра". Число 21. Книгипечатня акційного т-ва "У-ніо" в Ужгородб 1928. Друковано 1000 примірні-ків.

Примітка: Ця брошурка видана спеціально для зафіксування офіційного існування Пласту при шко-лах. Уже сам факт появи цього матеріалу на сто-рінках урядового шкільного органу давав змогу легше братися до організації молоді. В цій бро-шури уміщені вимоги, прийняті в Галичині, щоб показати єдність усіх українських пластунів-но-ваків.

21. 5. Вачинський Леонид, Сквартмастер: ОСНОВИ ПЛАСТУ. 1. Пластові помічення і спостереження. Ужгород 1928. Стор. 48 (140x205) Пластова бібліотека під редакцією Л. Вачинського. Ціна 5 кч. Число 22. У тексті 40 малюнків. Наклад 1500 прим. Друкарня "Уніо" в Ужгороді. Правопис фонетичний.

Примітка: Ця книжка присвячена проф. С. Ле-вицькому - Верховному Отаманові УПУ в Галичині. Фото знімка.

22. 6. Новак, Іван: ПРАЦЯ В ГУРТКУ. (Містоначальник Чсл. пластунів). Ужгород, 1928. Стор. 16. (115x155). Без окладинки. Додаток до часопису "Пластун". VI річник 1923 р. чч. 1-2. Правопис етимологічний.

1929 рік.

23. Наш Ї Пластові Табори. (Бачинський Леонід, скавтм.) 1921-1929. К дню святкування 79 лѣт народження пана Президента ЧСР Д-р Т.Г. Масарика. Ужгород 1929. Видавництво "Ватра" ч. 24. Стор. 16. (216x150) фотознімок 16, з цитатами про Скавтінг і Пласт. Друкарня "Унію" в Ужгороді.

*Примітка: Це невеликий альбом з 16 фоторе-
продукціями різних таборів Карпатської Украї-
ни, без титулової сторінки. На 2 стор. обіор-
тки є список пластових таборів 1922-1928 рр.
На стор. 3 і 4 обіортки є стаття Л. Бачинсько-
го: "Цѣль пластових таборів".*

1934 рік.

24. 8. Козицький Д. (анило); Скавтм.: ПЛАСТОВИЙ ВПО - РЯД. Прага в березні 1934 р. Стор. 32. (134x88) Видавництво "Український Пласт" в Празі. Образків 19. Наклад 1000 прим. Ціна кч. 2.40. Друкарня Легіографія Прага 13.665. Окладинка М. Бутовича.

*Примітка: Цю книжку можна дістати в україн-
ській книгарні в Едмонтоні - Канада.*

25. 9. Козицький Д. Скавтм. ЯК ТАБОРУВАТИ. Прага 1934. Стор. 117+3 (125x168). Образків 12 і вкладка з діаграмою. Видавництво "Український Пласт" в Празі. Наклад 1000 прим. Ціна кч. 9. Друкарня "Легіографія", Прага XII. Передмова скавтм. Л. Бачинського, звязкового УПУ в ЧСР. Окладинка М. Бутовича.

1938 рік.

26. 10. Бачинський Леонід. Скавтм. СЛІДИ. Прага 1938 р. Стор. 96. (130x168). Образків 78. Видавництво "Український Пласт". Ціна кч. 9. Друкарня Акц. спол. "Задруга", Прага II. Передмова проф. Коломійцева.

11. Пап Степан: ВЕДЕННЯ ГУРТКА. Ужгород - Хуст. 1937-1938. Стор. 25+1 стор. чиста. Вгорі мот - то: Пласт, це служба Нації. Ужгородським пластункам і пластунам видає Секретаріят КПС в Мукачеві. Видання на циклостилї. Розмір 172x215.

Примітка: Пап Степан вихованок Пласту, ст. пластун скоб.

М И С Т Е Ц Т В О . З М А Г .

Му з и к а і с п і в .

1924 рік.

1. Черкасенко С. Ярославенко Я.: ГЕЙ ПЛАСТУНИ!
ГЕЙ ЮНАЦІ! Поштівка з нотами. Пластовий гімн.
Ужгород 1924. Ціна 0.30 кч.

Примітка: Цей гімн спочатку мав назву "Марш Закарпатських Пластунів", потім "Пластова пісня", а ще пізніше: "Гімн подкарпатських пластунів".

1928 рік.

2. Дуб В. (зобрав) Кобза М. (переглянув) - П л а с т о в и й С п ѣ в а н и к . Пласт бібліотека. Вид. "Ватра" Ч.19. Під редакцією Леоніда Вачинського. 58 пісень з нотами. Пристосований для народних і середніх шкіл. Ужгород 1928. В тексті 58 образків. Стор. 72 (154x230). Друкарня Акційного Товариства "Унію", Ужгород. Ціна 12 кч. Наклад 1000 прим. На першій стороні додано: Видання Пластового Видавництва "Ватра" в Ужгороді.

Примітка: На стор. 3. - Од видавництва. На стор. 4, 5 і 6, стаття скавм. Л.Вачинського - "Діль Пласту" і "Історія Пласту". В тексті оригінальні рисунки арт.малюра О.Бошкая 24, фото-репродукції 19 і випозичених кліш 24.

3. Дуб В. (зібрав) Кобза М. (переглянув): СПІ-ВАНІК. Пластова бібліотека Вид. "Ватра" Ч.19. Ужгород 1928. Стор. 72. (154x230) 58 пісень з нотами. Пристосований для пластових куренів, народних та середніх шкіл. В тексті 58 образків. Друкарня Акц.Т-ва "Унію". На 1 стор. додано: Пластова бібліотека Вид."Ватра" під редакцією

Леоніда Бачинського. Ціна 12 кч. Наклад 1000 прим.

Примітка: Фонетичне видання попереднього. В середині є карточка з таким поясненням: "Тому, що співання сей друковався для народних шкіл Підкарпаття правописом етимологічним, в кількох місцях полишилися не виправлені букви..."

Л І Т Е Р А Т У Р А

О п о в і д а н н я, с п о м и н и, п о в і с т і.

1924 рік.

31. 1. Сетон Ернест Томсен: Д у х л ъ с у. Ужгород 1924. Переклад з чеського М.Сьрого і С.Черкасенка. Стор.64 (113x150), Ціна 4 кч. Ілюстрації О. Вокшая. Накладом "Пластуна" в Ужгороді.
32. 2. Пешек Вожегех Др.: Л и ц а р ъ т а б о р о в о г о о г н ю. З чеської мови переклав В.Клен (В.Комаринський). Ужгород 1924. Стор.31+1(115x152). Образків 16 О.Вокшая. Ціна 3 кч. Накладом "Пластуна" в Друкарня "Унію" в Ужгороді.
33. Сетон Ернест Томсен: О п о в ѣ д а н я. (Дикѣ качки. Чорный Рижик. Вѣрный Чинк. Исторія Твердого Серця). Переклад з чеського М.Сьрого й О.Вереса. Ужгород 1924. Стор.48. (115x152). Ілюстрації О.Вокшая.

1926 рік.

34. 4. Сетон Ернест Томсен: О п о в ѣ д а н я. 1. Дикий кот. Рысь. 3. Пума. 4. Бык. 5. Леопард. 6. Ягуар. Ужгород 1926. Стор. 16. (140x198). Образ. 6. Наклад 1000 прим. Ціна 2 кч. Пластова бібліотека под ред. Л.Бачинського. Число 5. Выдання Жупноѣ Пластовоѣ Управы. Друкарня Акц.Товариства "Унію" в Ужгородѣ. Переклад Ф.В. (Фердинанд Валицький).

Примітка: Оповідання під чч. 5 і 6 подав Л.Б. за Бремен на останніх 3 сторінках.

35. 5. Сетон Ернест Томсен: МАЛПА ЙИННИ. Приборканя злоѣ малпы. Ужгород 1926. Стор.16. (140x198). Пластова Библиотека под редакцією Л.Бачинського. Число 7. Наклад 1000 прим. Ціна 2 кч. Выдання Жупноѣ Пластовоѣ Управы. (Переклад Парзижекової). Державна друкарня в Ужгородѣ, вул.Духновича.

36. 6. Сетон Ернест Томсен: СТАРЫЙ ВОРСУК и др. о-повѣдана. (Свищ и його родина. Горська мышь и еѣ музей.) Переклад Ю.Л. (Юрій Ладнич). Ужгород 1926. Стор. 20. (137x200). Образків 3. Пластова бібліотека під ред. Л. Вачинського. Число 8. Выдана Жупноѣ Пластовоѣ Управы. Наклад 1000 прим. Ціна 2.50 кч. Друкарня "Книгопечатное акційное товариство Уніо в Ужгородѣ".
37. 7. Лягерлеф Зельма: СТАРЕНЬКА МАТИ. ПЕС И ЛОСЬ. Ужгород 1926. Стор. 19. (140x205). Пластова бібліотека під ред. Л. Вачинського. Число 9. Выдана Жупноѣ Пластовоѣ Управы в Ужгородѣ. Образків 3. Переклад В. Заклинського. Наклад 1000 прим. Ціна 2.50 кч. Друкарня "Уніо" в Ужгородѣ.
38. 8. Вильям Гульберт Давенпорт: I.. ДОЛЯ МЕДВЕДИЦЬ. 2. В.Л. КОРИСНѣ КОМАХИ. Ужгород 1926. Стор. 16. (140x198). Пластова бібліотека під ред. Л. Вачинського. Число 10. Выдана Жупноѣ Пластовоѣ Управы в Ужгородѣ. Наклад 1000 прим. Ціна 2 кч. Друкарня Лама в Ужгородѣ.
39. 9. Гедин Свен: ПОДОРОЖ ПО ТИВЕТУ. Вѣльный пере-клад окремых уступѣв. Ужгород 1926. Стор. 16. (140x198). Пластова бібліотека під ред. Л. Вачинського. Число 11. Выдана Жупноѣ Пластовоѣ Управы в Ужгородѣ. (Переклад Л. Вачинського /не-зазначено/). Наклад 1000 прим. Ціна 2 кч. Друкарня Акційного то-вариства "Уніо" в Ужгородѣ.
40. 10. Вачинський Леонид: О т р и н ѣ г а д и н ы. (За Бремом, Павловським і Ледерером). Ужгород 1926. Стор. 22. (137x200). Пластова бібліотека під ред. Л. Вачинського. Число 15. Выдана Жупноѣ Пластовоѣ Управы в Ужгородѣ. Выдавництво "Ватра". Образків 9. Наклад 1500 прим. Ціна 3 кч. Друкарня "Уніо" в Ужгороді.

Примітка: На кінці уміщено мале оповідання Шведера Вегена: Жорстокий птах. Переклад з ро-сійською Г.Б.

41. 11. О п о в ѣ д а н я з п р и р о д ы. Ужго-род 1926. Стор. 144. (140x198). Пластова біблі-отека під ред. Л. Вачинського. Число 16. Выдана Жупноѣ Пластовоѣ Управы в Ужгородѣ. Наклад 600 прим. Ціна 15 кч в переплеті.
- Примітка: До цієї книжки ввійшли оповідан-ня, подані тут під чч. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40 і Губалик: "Пластунки". Цю книжку замовив Шкіль-ний Відділ для всіх шкіл Карпатської України.*

Сценічні твори.

1924 рік.

42. 1. Черкасенко С.: Лѣсовѣ чары. Пластова комедія на 2 дії. Ужгород 1924. Накладом "Пластуна". Стор.80(115x152). Ціна 4 кч. Книгопечатня "Унію" в Ужгородѣ. Обгортка О.Вокшя.
43. 2. Черкасенко С.: Вечірній гість. Драматична картина в 1 дії. Музика Я.Ярославенка. Прага. Накладом книгарні С.Лаврова. Рік не подано. (1924 ?). Стор.31. (118x155).Ціна 2.50 кч. Друкарня "Політика" в Празі.

Примітка: 1. Вперше виставлена 19.12.1928 пластовою молодю в Ужгороді.

2. Те саме видання було друковано етимологією.

44. 3. Черкасенко Спиридон: С м ѣ х. - Драматична казка в 1 дії. Ужгород 1924. Сторін 32. (116x152). Ціна 3 кч. Накладом "Пластуна". Друкарня "Унію" в Ужгородѣ. Окладинка О.Вокшя.

1925 рік.

45. 4. Черкасенко Спиридон: ЧУДО Св. МИКОЛАЯ. Пластовска інтермедія. Ужгород 1925. (Пристає до школьних вистав). Стор.32. (125x205). Виданя Жупноѣ Пластовоѣ Управи в Ужгородѣ. Друковано 1500 прим. Ціна 4 кч. Книгопечатня Г.Миравчина в Ужгородѣ.

Примітка: Присвячена Пластові в Бичкові. Перший раз виставлена в Ужгороді 19.12.1925. Видання "Ватра" в Ужгороді. Пластова бібліотека ч.2.

46. 5. СВЯТО СВОБОДИ "28 ОКТОБРА", уряджене всіма пластовими оддѣлами города Ужгорода 28.X.1925.

1.Лѣбуша в таборѣ. (Черкасенко С. Автор свого імени не подав). Одноактивка.

2.Деклямаціѣ. 3. Народні гимны.

Ужгород 1925. Стор.32. (130x198).Наклад 5000 прим. Ціна 3 кч. Пластова бібліотека під ред.

Л.Вачинського. Число 4. Книгопечатня "Свобода".

Примітка: Ця одноактивка видана на замовлення Шкільного Відділу Карпатської України (офіційно Подкарпатської Русі).

47. 6. Губалек К. ПЛАСТУНКИ. Жарт в 1 дѣѣ. З чеського переклав Богдан Заклинський. Ужгород 1926. Стор. 16. (137x200). Пластова бібліотека під ред. Л.Вачинського. Число 12. Выдання Жупноѣ Пластоваѣ Управы в Ужгородѣ. Наклад 1000 прим. Ціна 2 кч. Друкарня "Уніо" в Ужгородѣ.

Пластові листівки.

1927 рік.

48. 1. Перші пластові листівки на Карпатській Україні видало видавництво "Ватра" в Ужгороді в 1927 р. Вийшло 12 листівок, кожна на-кладом 1000 прим. в ціні 0.20 кч. Всі картки однобарвні на білому папері. Розмір (89x140 мм.) Видання пластунів 1 пл.від. в Ужгороді.
- І.серія - 1 листівка: Індіанське шатро з тотемом. Рис. арт.мал.О.Вокшяя.
2. листівка: Відзнака присяги у вовченят.
3. листівка: Як поводитися в товаристві. Кліпа взята з книжки "Правила доброго поведення" Л.Вачинського.
4. листівка: Національнѣ танцѣ пластунів дня 22.Х.1927.
2. серія - Розмір (106x139) "Почтова картка".
- 1 листівка: Пластовий табір в Туря пеметах. липень 1927 р.
- 2 листівка: Табір в Кобилецькій Полянї в 1925 р.
- 3.листівка: Дівочий табір в Солочинах в 1926 р.
- 4 листівка: Табір в Лугах, коло Сваляви в 1926 р.
3. серія - Розмір(91x140). Пластове видавництво "Ватра" Ужгород.
- 1 листівка: Табір у Кобилецькій Полянї.
- 2 листівка: Пташки в гнізді.
- 3 листівка: Індіанин з луком. Рис.
- О. Вокшяя.
- 4.листівка: Голова індіанина. Рис.
- як вище. 5 листівка: Голови пластунів. Рис.
- як вище.

1932 рік.

49. 2. Союз Українських Пластунів (СУПЕ) в Празі видав у 1932 році дві серії пластових листівок. Разом 9 штук. Всі репродукції фотознімків. Наклад 1000 прим. Видання СУПЕ на фонд Джемборі в 1933 р.

1. серія: 1. Наші пластунки на поході Прагою.
2. Український Пласт на слов'янському з'їзді скаутів в Празі в 1931 році.
3. Наші пластунки в гостях у англійському таборі.
4. В гостях у англійському таборі. Танок наших пластунок.
5. Похід Прагою.

50. 2. серія: 6. У таборі українських пластунок на Югославському Джемборі в Загребі 1932 р.
7. Табор пластунок коло Хусту на Закарпатті в 1932 р.
8. Український Пласт на 1.Слов'янському з'їзді скаутів у Празі 1931 р.
9. Табір коло Хусту на Закарпатті. Підняття прапору.

Обі серії видані в Празі п.н. "З пластового життя на еміграції".

1933 рік.

Для пропаганди на Світовому Джемборі в Геделе - Мадярщина в р. 1933 видав Мирослав Григорієв в Ужгороді 4 листівки в 5 барвах, власної роботи. Ціна 0.50 кч за штуку.

51. Серія пластових листівок Карпатської України.
6. Вхід до пластового табору. Брама до табору. зліва стоїть пластун, зправа пластунка. Над брамою напис: "П і д к а р п а т т я", увінчений тризубом з галузок. Перед брамою українка в національному строї. За брамою шатра з підставами й національними прапорцями. Підпис вдоли картини: **Scouts Ukrainiens**. Розмір (115x 146). Листівка виконана крисковим малюнком у 5 барвах. В долішньому куті картки ініціали маляра М.Г. (Мирослав Григорієв). На звороті картки вгорі напис: "Листівка", а вдоли посередині вміщена пластова лілейка з гербом Підкарпатської України. В лівому розі картки напис: **Pix. M. Gryhorijiv.**

Пластунка сидить на березі потічка й держить прапорець.
Красвид: гори, ліс, дерев'яна церква. Вдолі з правого боку напис на синьо-жовтій табличці: "Scouts Ukrainiens Subcarpathie" Решта, як вище.

Пластун керує дарабою.

Напис вдолі поперек цілої картки. Решта, як вище.

Примітка: Зміст четвертої картки не усталено.

1937 рік.

52. 4. Видавництво "Український Пласт" в Празі видало в 1937 році 4 листівки:

1. 25 ліття Українського Пласту 1911-1936.

На чоловому місці пластун з піднятою догори лівою рукою. На тлі княжий дружинник, козак бандурист і січовий стрілець. Барва бронзова і жовта. Напис англійською мовою: Twenty-five years of Ukrainian Scouting.

Розмір 114x148 мм. Маляр Г. (Мирослав Григорійн).

2. Пластунка биндує ногу гуцулові.

Гуцул сидить на пні дерева з косою. Коло нього жінка з дитиною, оперта о дерево. Красвид: поляна, оборіг сіна і ліс. Барва яскраво-жовта і бронзова. Напис англійською мовою: р Published by Ukrainian Scouting.

Розмір і маляр, як вище.

3. Пластун лежучи фотографує дві серни.

Коло нього силуетка запорожця з рушницею. Красвид поляна в лісі. Решта, як вище.

4. Мале огнище-ватра. Коло неї три пластунки.

За ними силуетка запорожця зі списом. Красвид ліс, уночі. Решта, як вище.

53. 5. Теж видавництво, як продовження 4 вищеописаних карток, видало в 1938 році ще одну листівку, позначену числом 5.

Гетьман Богдан Хмельницький в киреї.

В правій руці булава, в лівій прапор з тризубом.

Вдолі дата 22.1.1918-22.1.1938. Видана в нагоди 20 ліття 22 січня. Розмір менший попередніх і має 89x137 мм. Маляр проф. В.Масютин

++++

Друк однобарвний, але одні рожево-бронзові, другі сині. Текст: В-во "Український Пласт".
Прага, англійською мовою: Published by the
Ukrainian Scouting. Made in Czechoslovakia.

КАРПАТСЬКА УКРАЇНА
П Л А С Т О В А П Р Е С А
І. Друкована:
Загально

1923 - 1935

54. "ПЛАСТУН - JUNÁK - CSERKESZ"

Перший пластовий часопис на Карпатській Україні, появився в 1923 році. Був дво а потім тримовний і мав повищу назву. Появився він з ініціативи д-р Божетеха Пешека, сина шкільного референта Йосифа Пешека, що дуже прихильно ставився до українців. Цей журнал був великого розміру 240x315 мм. Окладинка була багатокольорова, дуже ефектовна, роботи артиста маляра Осипа Бокшя.

Перший річник мав окладинку таку: В центрі річка Тиса, на ній ідуть дарабою гуцули. З боку, великого розміру пластунка. Цілість мала гарну орнаментику, виразно в пластовому дусі.

Четвертий річник 1926 року мав іншу окладинку, того ж автора. Тло "Замок в Мукачеві". З лівого боку стоїть пластун сурмач, коло нього шатро. З правого боку сидить пластунка і тримає в руці червону квітку. За нею пластун-сеньйор з палицею в правій руці. Обвідка: два держакі прапорців з головами медведів. Ніжче них пластові відзнаки. Посередині вдолі обкладинки - виріз для змісту журналу.

Редакторів було три. Кожний вів самостійно свою частину. Редактором чеської частини був д-р В.Пешек, мадярської д-р Ф.Сереній а української Л.Вачинський. Для української частини було відділено 50% цілого журналу, чеської 20% і мадярської 30%. Появлявся журнал періодично.

З виїздом д-р Пешека, по смерті батька, до Праги, перестав виходити тримовний журнал, а появився від 1928 року новий український пласто-

вий журнал, а появився від 1928 року новий український пластовий часопис під назвою "П л а с т у н". Формат його був менший, редакція спочатку була в руках попереднього редактора, Л.Вачинського, а з його виїздом її перебрав Ю.Ревай, опісля А.Ворон та інші. Цей "Пластун" виходив спочатку етимологічним правописом, потім мішаним (Річник VIII), а врешті фонетичним (Річник XII).

До 1931 року виходив "Пластун" в Ужгороді, потім в Рахові і Севлюші 1934-1935 рр.

13 Р і ч н и к і в " П Л А С Т У Н А "

" П Л А С Т У Н - Junak - Cserkesz "

Р і ч н и к 1. 1923/24. Вийшло 5 чисел, останнє подвійне (4-5) Часопис пластової молодіжної Подкарп.Руси. Одвіч.ред. Йосиф Пешек, жупний зв'ятодавець. Видається при держ.реальній гімназії в руській і мадярській мові. Ужгород. Книгопечатня "Викторія".1923.Розмір (240x315. Без титулового листка.

Р і ч н и к 2. 1924/25. Вийшло правдоподібно 6 чисел. Кожен подвійне (1-2, 3-4, 5-6). Редагує комітет. Виходить десять раз річно в руській, чеській і мадярській мові. Державна друкарня. Ужгород.

Р і ч н и к 3. 1925/26. Вийшло правдоподібно 4 числа: 1, 2, 3-4 (подвійне). Редакції не подано. Друкарня Е.Лам. Ужгород.

Р і ч н и к 4. 1926/27. Вийшло правдоподібно 4 числа: 1, 2, 3-4 (подвійне). Редакція проф. Л.Вачинський, д-р Вожегех Пешек і проф. д-р Фердинанд Сереній. П о д р і б н о :

" П Л А С Т У Н - Junak - Cserkesz "

Часопис пластової молодіжної Подкарп. Руси (далі те саме в чеській та мадярській мовах) 1926 р. Октобер. IV рочник 3-4 число. Стор 33-56. Окладинка, як подано вище.

З м і с т : До праць пластуни. Л.Вачинський Ольд-скавт. Переклав з "Організацій" пп.А. Волошук, пристосував для Подк.Руси Л. Вачинський.

Пісня Подкарпатських пластунов - М.П. (Марійка Підгірянка)

Вумеранг - Пп.Соколине Церо. Ужгреод.

Вечір. Купала в таборі пластунок - Пп. Остап

Бурлака.

Пластовий табір в Бронці - Пл. Стрѣла. Берего-
во 8. К (вірш)

Журавель - С.Т. Аксаков. Переклад з велики-
руського.

Пластовий однострій - Л. Вачинський.

Нашѣ хибы и болячки.

Допис з Севлюша - Оден з Довбушовцѣв. Севлюш.
Руськѣ пластовѣ таборы в роцѣ 1926 - В(ачин-
ський).

Пластовѣ вѣсти.

Кориснѣ комахи - В(ачинський).

Звѣт з дѣяльности плсстового оддѣла ч.3 им.
О. Вахнянина - Пл. Кулаченко.

Рецензії.

Український текст заняв 12 сторінок. Далі чеський
4 стор. і мадярський 8 стор. В тексті 9 образків:
"Пластовий табір в Лугах (1926 р.)". "На таборищу
в Коб.Полянї (1925 р.) поставлено ватру "Криниця".
"Пластуни і Пластунки в Бичкові (сцена з "Вечір-
нього гостя)". "Табір пластунів в Заброді (1926
р.). "Наймолодша пластуночка "багрунчик" в табо-
рі в Лугах". і дві чакладки. Все є фоторепroduk-
ції. В чеській частині є ще дві репродукції з
українських таборів: "Дівочий табір в Лугах (р.
1926) і "Кухня в таборі в Коб.Полянї (1925 р.)"
На двох сторінках окладинки - реклями. Відпо-
відальний редактор д-р В.Пешек. Редакція Л.Ва-
чинський, д-р В.Пешек, д-р Ф.Сереній. Друкарня
і літографія Е.Лам в Ужгороді. Ціна 1 кч.

Р і ч н и к 5. 1927/28. Вийшло правдоподібно 1 чи-
сло.

Р і ч н и к 6. 1928. Вийшло 3 числа. Подрібно ч.2:

15. 1. "ПЛАСТУН" Часопис пластової молодєжи. Річ. VI. А-
прѣль 1928 ч.2. Часопис руських оддѣлов Союза Пла-
стунів Подкарпатської Руси. Редакція и адміністрація
Юліян Ревай. Ужгород, Доманицька вул. 17. Виходить
конецм кожного мѣяця, кромѣ юлія и августа, наймен-
восьм разов до року. Передплатне 4 кч. Поодинокє чис-
ло 0.50 кч. Книгипечатня "Свобода" Ужгород, Духно-
вича 2. Стор.12(13-24). Окладинка з рисунком О.Бок-
шая: Індіянин . пластун. В тексті 6 образків. Цей
часопис як і попередні фактично редагував Л.Вачин-
ський, а як громадянин ЧСР, підписував Ю.Ревай.

З м і с т: До Пласту! - А. Войчук, пл. уч. 7ч.
семинаріїв.

Помѣченя - Л.Вачинський, Ужгород.

Хлопцева мужність - Альбатрос К(уличенко).

Пласт и туристика - В.Алискевич, Ужгород.
На улиці - П.Ко (Л.Вачинський).
Перший пластовий табір береговського оддѣлу
- Ст.пл. В.Клен (Вол.Комаринський), Хуст.
З подыхом весны - вірш, Р.Кульчицький, пл.
ров. ХХ п.к.
Проект сталого пластового табору на Подк.
Руси - Ст.пл.Козя (Д.Козицький), Прага.
Наш табір в 1927 р. - Приж.Око, Ужгород.
Наше свято - Гор. Серце (Ф.Валицький).
Пластовѣ вѣсти.

До часопису долучена вкладка стр. 9-16 перекладу И.Новак "Праця в гуртку". Розмір половина сторінки журналу. На окладинках: першій - рисунок індіянина з пластуном О.Вокшая. На другій і третій - організаційні примітки, а на останній - пластова бібліотека (Див. ч.22)..

Р і ч н и к 7. 1928/29. Вийшло 8 чисел: 1-2, 3, 4-5, 6, 7, 8 (два числа подвійних). Цілість 128 сторінок. До спочатку одинокої назви "ПЛАСТУН", додано ще "Skaut". Редагує редакційна колегія. Одв.редактор Ю.Ревай. Адмін.Юрко Велей, заведення глухонѣмих (Ч.6)ъ

Р і ч н и к 8. 1929/30. Вийшло 8 чисел: 1, 2, 3-4, 5-6, 7-8 (три числа подвійних), 128 сторінок. П о д р і б н о ч.2:

2. "ПЛАСТУН - SKAUT" Часопис пластової молодіжи.
4.VIII. Новембер 1939 ч.2. "Пластун" часопис руських воддѣлов Союза Пластунов Подкарпатської Русі. Регує: Редакційна колегія. Адміністратція Іван Роман. Отвѣчальний редактор Юліян Ревай. Стор.16 (17-32+4), Рознір 150x230. Книгпечатня "Свобода". Ужгород ул. Лучная. Окладинка з репродукції пластового табору. Правопис мішаний.

З м і с т: В десяту річницю освободження Підкарпаття - М.Вайда, провід.33 відд.

Це сон, або дѣйсність (вірш)-Полонинський Струмочок.

Кого мож назвати найдавнішим руським пластуном? Юрій Король, Ужгород.

Звѣт дѣяльності 1 и 35 пл.курѣннѣв в Ужгородѣ за 1928-29 шк.рок.

Звѣт пластового табору руського воддѣлу у Ворочовѣ вод 1.VIII-15.VII.1929 р.- Вас. Мірявець.

Сходини в пам'ять Йосифа Пешака в Ужгородѣ -

Залізник, 1.к.

Загальні Збори в Берегові - И.Кочан, кур. писар.

3 листів до редакцій.

Лист до Братів Пластунов и Сестер Пластунок!

- Орган. - економ. референт.

Часть урядова. Об'єжники чч. 2 і 3.

Фотографічний курс.

Забавы. - перекл. М.П.Влеск.

На 2 стор. окладинки стаття - Сходини в Мусть. Кур. Мацко. На 3 стор. Переписка редакцій і оголошення. На останній пластова бібліотека. В тексті одна фоторепродукція: скавтмаст. Леонід Вачинський - організатор Пласту на Подкарпатской Русі и довголітній сповроботник "Пластуна".

17.

5. "ПЛАСТУН" Ч. 7. 1930 р. Редагує: Редакційна колегія. Адміністрація: Іван Роман. Отвічальний редактор: Юліян Ревай. Книгопечатня "Свобода" Ужгород. (155x226). Правопис мішаний. Без образків.

З м і с т: Як редагується "Пластун". Крук: Пять хлѣбов. Л. Вачинський: Рецепт на добрий гурток вовчат. що зробити, щоб "Пластун" був цѣквий? Святкування Ювілею Т.Г. Масарика. Крук: Протест. Канюк: Загальні вісті. Святий Юрій. Плян тѣлесно-виховуючої праць. Чому я є пластуном. Знаки Морзого. Посвячення прапору. Часть урядова. Чи вы знаєте?

Р і ч н и к 9. 1930/31. Вийшло 8 чисел: 1, 2, 3, 4-5, 6, 7-8 (два числа подвійних)! Стор. 104.

Р і ч н и к 10. 1931. Вийшло правдоподібно 1 число. Відповідальний редактор Семен Петрашко.

Р і ч н и к 11. Правдоподібно не появилось ні одне число.

Р і ч н и к 12. 1934. Появилось 8 чисел. "ПЛАСТУН" Часопис пластової молоді. Видає: Краєвий звітодавець українських відділів Союзу Пластунів П. Русі. Відвічальний редактор Андрій Ворон. Адміністратор Я. Шепель. Севлюш, Улиця Розсипаля ч. 34. Редагує Колегія. Виходить щомісяця; крім липня і серпня. "Центральна Друкарня" 160x240. Число 1. Без титулового листка і без окладинки.

8. П о д р і б н о Ч. 5. "ПЛАСТУН" Часопис пластової молоді. Орган українських відділів Союзу Пластунів Подк. Русі. Річник XII. 1934 р. появилось 1. IX. 1934. Севлюш. Видавець і відвічальний редактор Андрій Ворон. Стор. 12 (150x230). Друкарня Ігната Рота.

З м і с т: З табору міцно - Ворош-Кумятський, вірш. Освіжені духом і тілом. Пластуни, будьте гідні свої назви! - Симкевич. Народовець - Петро Пойде, вірш. Урядові пл. вісти. Грицько хоче бути пластуном. Гуцульський табір. Пластуни у В.Апші. Пластові вісти. Вісти. Всячина.

Р і ч н и к 13. 1935. Появилось правдоподібно 8 чисел. П о д р і б н о ч ч. 4 і 5:

9. 6. "ПЛАСТУН" Ч.4. 1935. Видавець і відвч. редактор: Андрій Ворон. Адміністратор: Я.Шепель. Редагує Колегія. Друкарня Ігната Рота. Севлюш. Правопис фонетичний. (160x240) 1 фоторепродукція на обгортці.

З м і с т: Пластуни й Рідна мова - Микола Вайда. З пісень вигнання - АО. Прогульки - ОРС, Севлюш. Вказівки для інструктора руханки - М.Влеск. Пластові вісти. Пошта редактора. Від Адміністрації.

"ПЛАСТУН" Часопис пластової молоді. Р.ХІІІ. Ч.5. Севлюш. Видавець і відвічальний редактор Андрій Ворон. На окладинці св.Юрій. На заставці Рік ХІІІ. 1. травня 1935. Стор. 1-12. На стор. 12, подано: Орган українських відділів Союзу пластунів Підк.Руси. Виходить щомісячно, крім липня і серпня. Редагує колегія. Адміністратор Я.Шепель. Друкарня Ігната Рота в Севлюші.

З м і с т: Наше пластове свято - Гурська. Свято - М.В. Поклін пластунок св.Юрію - вірш. Про відділові часописи (продовження) - Козя. Виховне значіння і сила природи - Кудеяр. Святий Юрій - М.В. "Пластун чистий в мові" Ю-к. Пластова література - Козя. Моя пригода з лисицею - Лис. Вказівки для інструктора руханки - М.Влеск.

Загальна примітка: Деякі пластові діячі помилково подають б.п. Остапа Вахнянина або мене, як основоположників журналу: "ПЛАСТУН - ЮНАК - ЧЕРКЕС". Ініціятиву і появлення першого числа цього журналу завдячуємо д-р Б.Пешеку. Автор цього покажчика був лише редактором української частини. Б.п.О. Вахнянин вже не жив, коли появилось перше число й ніде не має його статей. Журнал "Пластун" без співпраці з іншими народностями появився з моєї ініціатииви.

2. Шапірограф, цикло стиль

1923 рік.

БЕРЕГОВСЬКИЙ ПЛАСТУН. Берегово, Подкарп. Русь. Шапірограф. Виходив від 1923 р. і в рр. 1924-1925. Далі невідомо. (Часопис українських пластунів у Берегові). Що є в дужках на часописі не зазначено. Розмір: 210х340. Без титулового листка.

Р і ч н и к 1. 1923. Число 2. за листопад. 12 стор. Число 4 за март 1924 р. Ч. 5 за квітень.

Р і ч н и к 2. 1924. Число 1-2 вийшло за вересень-жовтень. 16 стор. Ч. 3. в листопаді 8 стор. Ч. 4-5 (подвійне) за грудень-січень, 12 стор.

Р і ч н и к 3. 1925. Вийшло ч. 2. Далі невідомо.

СЕВЛЮШСЬКИЙ ПЛАСТУН. Видає Севлюшській Пласт. Севлюш. Шапірограф. Річник 1. 1924. Ч. 1-2, 1925 р. Ч. 3-4. 6. стор. (210х340). Без заголовного листка.

ВИЧКОВСЬКИЙ ПЛАСТУН. Новинка пластового воддѣлу. Великий Вичкѡв. Цикло стиль.

Р і ч н и к 1. 1924 р. Вийшло 3 числа, з того 2-3 подвійне. Р і ч н и к 2. 1924 р. Вийшло 2 числа, 1-2 за листопад-грудень. Всі без титулового листка, (210х340).

1926 рік.

ТАБОРИТ. Традиційний часопис таборуючих. Табор у Солочині. Шапірограф. Без тит. листка. Перше число вийшло в таборі Луги 1926 р. під ред. Августина Шерегія. (210х340). Пізніше таборит виходив в інших таборах, як Туря Ремета 1927 р., де був учасником пластуна А. Шерегія. З переїздом його до Праги на студії "ТАБОРИТ" появлявся в Празі. Всі змістом гумористичним. Деякі з рисунками. В році 1927 вийшло 2 число, кожне по 4 стор.

СКОВ. Мѣсячник воддѣлу при Учительской семинаріѣ. (ім Лучкая). Видає Пласт при греко-кат. учит. семинаріѣ. Ред. Галайда. Ужгород, шапірограф. Перше число вийшло 15 жовтня 1927 р. Стор. 8. (210х340) без титулового листка. Ціна 1 кч.

1927 рік.

ТАБОР. Однодневний пластовий табор за Ужем під Радвансь-

ким лісом. Невідповідальні редактори: Ббр.Кругім. З нагоди свята патрона Пласту. В.Р. Виходить, коли хоче. Шапірограф. Без титулового листка.Одно - днівка.

1932 рік.

ВАТРА. Ужгород. Видає Ю.Запаринюк. Циклостиль. Вийшло 1 число в грудні 1932 р. (205x275), без титулового листка, 4 стор.

ГУЦУЛЬСЬКИЙ РАНОК. Видає і редагує олд-скаут у Вел. Бичкові. Підк.Русь. Періодичний пластовий листок. На правах рукопису. Шапірограф. Перше число вийшло 29.6.1932 р. Без титулового листка 2 стор. (170x210).

УКРАЇНСЬКИЙ ПЛАСТУН. Односторінка. Тим, що таборують - ті, що не таборують! Шапірограф. Без титулового листка. Перше число появилoся в таборі Солочин 1932 р. (210x340) під редакцією пл.Августина Шерегія. Числа - 2-7 вкл. 1932 р. появилися в інструкторському таборі у Городилові, коло Хусту. Редакція: Жирагорідирект. Виходить кожного другого дня. Урядова газета хустських пластунів. Зміст переважно гумористичний.

Ч Е Х О С Л О В А Ч Ч И Н А

П р е с а

1. "ВІСТИ УКРАЇНСЬКОЇ ПЛАСТОВОЇ КОМАНДИ в ЧСР." Подєбради. Виходили в рр. 1926-1930. Друк на пишучій машинці. Розмір 210x340 і 220x290 мм. Число примірників відповідало приблизно числу членів. Без титулового листка і без обкладинки.

1927 рік (15 пл.рік). Вийшло два числа 3/4 і 4/5. Листопад і грудень.

1930 рік (18 пл.рік). Вийшло 4 числа.

Примітка: Числа 1,2,3 і 4 1930 р. видавалося в Празі під назвою "Вісти У.П.К." Число 4 за жовтень 1930 мало 1 сторінку (212 x 339) і вийшло у жовтні 1930 р.(пл.рік 19).

2. "ВІСТИ СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ ПЛАСТУНІВ ЕМІГРАНТІВ". Видає Команда СУПЕ. Прага. Циклостиль. Наголовок друкований. Виходив в 1930-1934 рр. Вийшло 25 чисел (210x340). Без титулового ли-

стка і без обкладинки. Перше число вийшло друком на пишучій машинці під назвою "Вісти Української Пластової Команди Союзу Пластунів Емігрантів" 25 листопада 1930 р. Друге число появилося в березні 1931 р. (20 пл. рік) і мало 6 сторінок (207х339). Числа 13 і 14 вийшли у вересні й жовтні 1932 р. і мали 4 і 6 сторінок, того ж розміру. Титуловий наголовок мав додатковий чеський текст. Додано зміст.

3. "ПЛАСТОВІ ВІСТІ". Орган Союзу Українських Пластунів Емігрантів (СУПЕ). Відповідальний ред. М. Готлібова. Власник і видавець: Союз Українських Пластунів Емігрантів. Адреса редакції і адміністрації: інж. Е. Кульчицький. Прага XVII. На Кош. Вацлавце 306. Виходить щомісячно, крім липня і серпня. Прага. Друкарня Фішер.

В 1934 р. почали виходити, як продовження "ВІСТИ СУПЕ".

Перше-друге число (27-28) за березень-квітень 1934 р. (пл. рік 23) мало 8 стор. (155х240). Число 3 (29) травень мало 8 стор. Число 4 (30) - червень 8 стор. Число 4 (30) червень 8 стор. Число 5-6 (31-32) вересень-жовтень було подвійне. Число 7-8 (33-34) листопад - грудень теж подвійне на 8 стор. Від 5 числа друковано у Лооса.

В 1936 році (пл. рік 25) число 4 на 8 стор. появилося 25.4.1936 р. (215х275). Редагує колегія. Друк на циклостилю.

Число 9 (45) того ж року вийшло в листопаді. Мало 16 стор. з обкладинкою. На ній князь Ярослав Осьмомисл, мал. О. Новаківського. Число друковано в друкарні. Це ювілейне число, присвячене 25 літтю Українського Пласту. Уміщено 18 репродукцій з фотознімок.

В 1937 р. (пл. рік 26). Число 1-2 (47-48) січень-лютий (210х296). Прага. Цикл. Обкладинка.

4. "МОЛОДЕ ЖИТТЯ" Часопись Українського Пласту, що виходив у Львові. Одно число цього журналу вийшло в Празі 1931 р. Річник XI, число 1 (77). Видав Реферат Преси при Команді Союзу Українських Пластунів Емігрантів. Редактор М. Важанський. Від. ред. Марія Готлібова. Адреса редакції й адміністрації: Д. Козицький Студ. Домов, Прага II. Друкарня в Празі "Легіографія". Наклад 1000 прим. (160х240). Обкладинка Д. Козицького.

В 1932 році вийшло в Празі ще два числа 2(78) і 3-4 (79-80) як XII річник "Молодого Життя". Видав Союз Українських Пластунів Емігрантів. Гол. ред. доц. Ольгерд Вочковський. Адреса адміністрації: Прага XII. Ходська 16. Е. Вировий. Друкарня Фішера друкувала перше число, друге подвійне "Легіографія". Розмір 155x235 мм.

5. "ЮНАЦЬКИЙ ПЛЯХ". Видавав періодично з Куринь ст. пл. ім. О. Вахнянина в Празі. На правах рукопису. Адреса інж. Евген Кульчицький, Прага-Нусле II ч. 774. Циклостиль. Вийшло одно число в березні 1930 р. і мало 7 стор. (210x340).
6. "ТРУБАЧ". Виходив в Празі. Ближчих даних бракує.
7. "ПЛАСТОВЕ ЖИТТЯ". Сильно-Храсно-Обережо-Вистро. Неперіодичний орган пластової молоді при У/країнській/Р/еальній/Р/еформ./Г/імназії/ в Ржевницях, ЧСР. Шапірограф. 1930 р. число 1 мало 20 ст. (230x300) з рисунками без титулового листка з обкладинкою.
8. "ПРОВІЙ". Видає гурток "Нетяг" з Куреня ім. Гет. Б. Хмельницького в Ржевницях, ЧСР. В 1931 р. вийшло число 1 на 8 стор. (230x300) з рисунками.
9. "ГЕЙ-РУП-ТАЙ-ГОП". Видання "Бурлак" (Команда 7 Куреня "Бурлаки") Ржевнице (1931 р.) Стор. 14+2, шапірограф. Без дати. З тексту виходить, що видано з кінцем 1931 року.
10. "МЯВ". Неперіодичний пластовий листок гуртка новичок "Котеня" при Т-ві "Просвіта" у Братиславі. Видає провід гуртка новиків "Котеня". Братислава ЧСР Гектограф. Перше число появилось в 1933 р. Річник 1. ч. 1. липень 1933. Стор. 6 (170x210). Друге число за жовтень мало 11 стор. Третє за грудень на 12 стор. з рисунками. Річник 2 1934 р. числа 1(4) і 2(5) мали по 14 стор. Ред. д-р К. Врузгун.

Ми свідомі, що зібраний тут матеріал, головню про пластову пресу, не є повний і докладний. Просимо про доповнення.

Леонід Бачинський

П і с л я с л о в о

Пластова бібліографія уложена мною в 1953 році. Почалася друкувати в 1956 р., завдяки ініціативі проф. Тиміша Білостоцького, побратима І. Куреня Українських Пластових Сеніорів ім. С. Тисовського.

Жертвенна його праця полягала не лише на тому, що він безінтересовно взявся друкувати офсетом бібліографічний матеріал з двома правописами /етимологічним і фонетичним/, з буквами ђ, ы, ѣ, њ, які тепер не уживаються, але також і тому, що він був переобтяжений друкуванням цілого ряду інших праць, які були більш актуальні й потрібні для нашої молоді.

За всі труди, зв'язані з друком цієї "Пластової Бібліографії" складаю йому щиро, сердечну подяку.

Дякую також проф. Северену Левицькому - Сірому Левові за його вступне слово.

Дай Боже аби його заклик знайшов зрозуміння в першому масштабі, як дотепер.

Л. Бачинський

ипень 1959 р.
лівленд, Огайо.

ПОМИЛКИ ДРУКУ та ДОПОВНЕННЯ

Друк цієї бібліографії з двома правописами спричинив низку помилок, що відносяться головню до букв: Ѣ, -

1. На буквою О треба додати "дашок": Ѡ і читати я наше і:

Стор. 11. рядок 7 згори /зг/ КОТ; стор.17. рядок 12 здолу /зд/ ПРОВОДНИК; стор. 17. рядок 3 зд., стор. 21. рядок 10 зг. і стор. 24. рядок 14 зд. - ПОД; стор 17. рядок 4 зд. календарь на рѢк. РѢч. Стор. 19. рядок 6 зг. шкѢльнюѢ. Стор. 21. рядок 19 зг. гурткѢв. Стор. 23. рядок 6 зд. одноактѢвка. Стор. 32. рядок 10 і 14 зд. разѢв, оддѢлѢв.

2. Поставити букву Ѣ в словах:

Стор. 9. рядок 7 зд. - ЛицарѢ. Стор. 16. рядок 2 зд. і стор. 18, рядок 5 зг. УжгородѢ. Стор. 20. рядок 22 зд. ПразѢ. Стор. 21. рядок 19 зг. організаціїѢ.

3. Замінити букви І, та И так:

Стор. 16. рядок 7 зд. библїотека. Стор. 21. рядок 9 зг. испиту і 9 рядок зд. Леонїд.

4. Додати Ѣ в словах:

Стор. 7. рядок 12 зд.; стор. 11. рядок 14 зд.; стор. 11. рядок 1 зг.; стор. 17. рядок 4 зд.; стор. 18. рядок 7 зг.; календарѢ; стор. 31, рядок 15 зг. ЧасописѢ.

5. На стор. 3. додати: "ВІД АВТОРА".

На стор. 4. поставити дату: "Клівленд 1. листопада 1956 р."

Стор. 6. рядок 6 зг. треба: 3 того 4 українців
" " 7 зг. " композиторів 8, малярів 5
" " 8 зг. " див. стор. 14 і 15
" " 12 зг. виготовлено - треба: виготовлено
Стор. 8. " 6 зг. Карпатські - треба: Карпатської
" " 14 зг. викреслити слово: сенїор
" " 4 зд. пластун - треба: скаут
Стор. 9. " 5 зг. додати: Фердинанд Серенїй
Стор. 10. " 10 зд. викреслити: видання під ч. 51.
Стор. 11. " 2 зг. треба: календарь на 1925 р.
Стор. 17. " 12 зг. додати: Наклад 2000 прим.
Стор. 18. " 13 зг. треба: фотознимкою
" " 16 зг. треба: календарь на рік 1928
Стор. 20. " 3 зг. викреслити: у Празі.
" " 16 зг. додати: Цїна 1 кч.
" " 19 зг. Життя - треба: Житя
" " " зд. статя - треба: стаття

Стор.	21.	рядок	1	зг.	скреслити 3 рядки, що повторюються:
"	"	"	12	зг.	треба: 0.50 кч. Вydаня.
Стор.	22.	"	11	зг.	216 - треба: 236
"	"	"	1	зд.	додати: Д. Коломийцева.
Стор.	23.	"	20	зд.	треба: Пластова
"	"	"	9	зд.	Бошкая: треба: Бокшая
Стор.	24.	"	17	зд.	додати: Накладом "Пластуна".
					Ціна 3 кч.
Стор.	25.	"	2	зг.	треба: оповідання
"	"	"	15	зг.	- Лацнич - треба: Лацанич
"	"	"	19	зд.	- Отринь - треба: Отривнѣ
Стор.	27.	"	13	зг.	- 12 листівок - треба: 13 листівок
Стор.	28.	"	14	зд.	- викреслити цифру 6
"	"	"	8	зд.	- картини - треба: картички
Стор.	31.	"	11	зг.	- викреслити: Рахові
"	"	"	3	зд.	- треба: Ужгород
Стор.	32.	"	12	зг.	- пластового - треба: пластового
"	"	"	22	зг.	- чакладки - треба: закладки
"	"	"	7	зд.	- треба: Індіанин і пластун
Стор.	33.	"	5	зг.	- треба: роз. XX. пл. кур.
"	"	"	20	зд.	- треба: P.VIII. Новембер 1929
"	"	"	3	зд.	- 1.VIII. - треба 1.VII.
Стор.	34.	"	15	зг.	- скреслити число 5.
Стор.	37.	"	1	зд.	- 25 - треба: 26.

Крім цього вже після видруккування "Бібліографії" є такі доповнення:

- Стор. 19. Доповнення: 1. В жовтні 1920 р. в Празі Українська Пластова Команда в ЧСР видала на 2 сторінках заклик "До всего культурного світа". Там подано інформації про переслідування пластової молоді польською владою, пов'язаного з розв'язанням Пластового Уладу 26.9. 1930 р.
2. Той самий текст в англійській мові. Обі публікації друковані на шапірографі.
- Стор. 28. Доповнення: Всі поштівки видані СУПЕ 1922 р. мають напис: "Український Пласт на I. Словянському Зізді Скаутів в Празі 1931 р." На адресовій стороні вгорі з лівого боку уміщена пластова ліліяка з тризубом і напис "СКОБ". Розмір поштівок 150x100 мм. Чорний друк на

звичайному тонкому картоні.

Напис на поштівці ч.2. уміщений помилково.
Нумерація поштівок має бути така:

1	правильна		
3	замінити числом	2	
4	"	"	3
5	"	"	4

Під 2 має бути число 5 з написом "Наш прапор".

Стор. 29. Доповнення: На поштівках виданих "Українським Пластом" в 1937 р. на зворотній стороні уміщений тризуб з пластовою лілійкою й дата 1911-1936.

Серія з 4 поштівок видана з нагоди 25 ліття Українського Пластового Уладу.

Стор. 36. Доповнення: "Береговський Пластун" виходив під редакцією проф.Корнила Заклинського й пл. Остапа Домбровського.

С п и с о к
друкованих книжок Леоніда Бачинського

- 1920 р. Про Палестину. /Природничий опис долини ріки дану/. Камянець-Подільський. Вид. Правобережнє Філії Катеринославського Видавництва.
- 1921 р. Воші, їх життя і шкідливість. Львів. Стор. 19+
- 1922 р. Рік в садку і городі. Перемишль. /Частина саді ча/. Стор. 66. Вид. др.С.Дмоховського.
- 1924 р. Пластовий календар на рік 1925. 6тор. 48. Ви "Ватра" Ужгород.
- 1925 р. Пластовий календар на рік 1926. Ужгород. Стор. Вид. "Ватра".
- 1926 р. Порадник пластуна! Ужгород. Стор. 8. Вид. "Ватр Отруйні гадини. Ужгород. Стор. 13. Вид. "Ватра
- 1927 р. Мотилі шкідливі'овочевим деревам і кущам. Ужго Стор. 102. Вид. "Педагогічного Товариства".
Атлас мотилів. 289 кольорових рисунків. Як ви Пластовий календар на рік 1928. Стор. 64. Ужг род. Вид. "Ватра".
- 1928 р. Правила доброго поведення. Ужгород. Стор.120.. як вище. Два видання.
Вовчєнята і лисички. Ужгород. Стор. 16. Відби' з "Учителя".
Пластові помічення і спостереження. Ужгород. С' 48. Вид. "Ватра".
Пластовий календар на рік 1929. Стор.32., далі вище.
- 1929 р. Наші табори. Ужгород. Далі, як вище.
- 1930 р. Порадник впорядника. /Як виховувати новаків/. І ремішль. Ст. 45. Видання Тов. Охорони Дітей і (ки над Молоддю.
- 1935.рр. Добре поведєння. Перемишль. Вид. М.Курила. Ст.1
- 1936 р. Жахливі володарі нетрів. Львів. Стор.72. Вид."(Дитини".

- 1936 р. Помішник годівельника курей. Львів. Стор. 34. Вид. "Сільський Господар".
- 1938.р. Сліди. Прага. Стор. 96. Вид."Український Пласт"
- 1941 р. Готовсь. Новик і впорядник. Краків. Стор. 22.
Кури як джерело доходу в сільському господарстві
 Краків. Стор. 112. Вид. "Сільський Господар".
Користь птахів. Стор. 12. Як вище. Ярослав.
Збір вовни у крїликів ангора. Стор.14. Як вище.
Список відмін яблук, з поданням їх злих і добр
прикмет. Ярослав. Вид. "Сільський Господар".
- 1942 р. Вишня. Стор. 43. Краків. "Українське Видавництво
Садок коло хати. Стор. 80. Як вище.
- 1945 р. Збірка віршиків про природу. Бльомберг. Стор.44
 Вид. У.Д.П. Комітету.
- 1948 р. Ми побідили. Бльомберг. Стор.84. Вид. "Ватра".
- 1949 р. Перші кроки. Бльомберг. Стор.84. Вид. "Молоде Ж
 тя".
- 1955 р. Пригода з ведмедиком. Клівленд. Стор.16. Вид. 1
 Кур. УПС.
- 1957 р. Українська преса в Клівленді. Мюнхен. Стор. 23
 Вид."Українська Літературна Газета".
- 1958.р. Українські друковані видання в Клівленді.
 Клівленд. Стор.50. Вид. "Український Музей".

З М І С Т

	Стор.
1. Від автора	3
2. Вступне слово - Сірий Лев	4
3. Зіставлення всіх видань	5
4. Правопис праць	7
5. Співробітники	8
6. Пластові видавництва	9
7. Видання видавництва "Ватра"	10
8. Поділ видань	11
9. Джерела і література. Автори книжок	13
10. ЗАГАЛЬНІ ПРАЦІ	
Книгознавство - бібліографія	16
Календарі	17
11. СУСПІЛЬНІ ЗНАННЯ	
Навчання. Виховання. Педагогія.	19
Організація	
12. ПРИКЛАДНІ ЗНАННЯ	
Підручники	20
13. МИСТЕЦТВО. ЗМАГ	
Музика і спів	23
14. ЛІТЕРАТУРА	
Оповідання. Спомини. Повісті	24
Сценічні твори	25
15. ПЛАСТОВІ ЛИСТІВКИ	
16. ПЛАСТОВА ПРЕСА	
Карпатська Україна	30
Чехословаччина	37
17. Післяслово	40
18. Помилки друку та доповнення	41
19. Друковані праці автора	44